

Opmerkingen verhalen ERIS 2017

De opdracht was simpel: begin over acht dagen met een nieuw verhaal, en zorg dat het dertig dagen later af is. Er was geen minimum of maximumlengte. Hoewel het een wedstrijd in de Facebookgroep Fantasyschrijvers was, waren de schrijvers vrij in het genre. Deelname kostte minimaal 5 euro voor de prijzenpot, geen onoverkomelijk bedrag.

Uiteindelijk leverde de wedstrijd zeven verhalen op. Het is aan de groepsleden van de Facebookgroep om het beste verhaal te kiezen en daarop te stemmen. Deelnemers aan de wedstrijd mogen niet op hun eigen verhaal stemmen. Ik vraag me af of het strategisch stemmen is als je als deelnemer niet op het verhaal van een ander stemt. Hoe dan ook, ik mag niet op mijn eigen verhaal stemmen.

Jasper Polane was het eerste klaar met zijn verhaal. Omdat de wedstrijd niet hoefde te voldoen aan de anonimiteitseisen die de gangbare genrewedstrijden stellen, besloot Jasper het verhaal te laten spelen in dezelfde wereld als zijn romans. Dat is een slimme zet, want dan bespaar je tijd op het bedenken van een wereld. Hij koos er ook voor om zijn heldin Edison opnieuw op te voeren.

Naar mijn mening is dat ook waar het verkeerd gaat in het verhaal *Tussen 2 werelden*. Ik heb de romans niet gelezen en kende de wereld alleen in rudimentaire vorm zoals die in de Splinter Het oog van de krokodil is beschreven. Ik ken de "magie-wetten" niet (het gaat hier om techniek).

Dat geldt ook voor het personage Edison. In het korte verhaal krijgt ze voor mij geen "gezicht", ik krijg geen hoogte van wat haar drijft of motiveert of wat er voor haar op het spel staat. Voor dit verhaal schijnt haar relatie met Lorenz ook belangrijk te zijn, maar dat is te weinig uitgewerkt om spanning op te wekken.

In beide gevallen is het verwarrend, desoriënterend, een heel gepuzzel over wie die mensen zijn, wat ze met elkaar te maken hebben en wat die vreemde wereld is, waardoor de rest van het verhaal wordt weggeduwd van de aandacht. De vele technische uitleg maakt het er niet beter op. Door uitgebreide en gedetailleerde actiescènes heeft het verhaal weinig vaart of spanning, de nadruk ligt op de actie en niet op het waarom ervan. Misschien is het voor de lezers van de roman wél duidelijk waarom de hoofdpersonen, Edi en Lorenz, zo reageren zoals ze reageren, op mij komt het allemaal wat willekeurig over.

Halverwege het verhaal heb ik al wat aanzetten tot een verhaal gezien, maar geen ervan wordt uitgewerkt. Dat maakt dat het verhaal meer lijkt op een "deleted scene" uit de romans, een stukje voor de romans overbodig geachte informatie, die echter niet op zichzelf blijkt te kunnen staan. Het verhaal lijkt meer een fan-service, met Edison als een Mary Sue.

Verder valt het me op dat er redelijk wat anglicismen in de tekst zitten, zoals het tenenkrommende "karma is een vrouwtjeshond".

Voor de rest ga ik ervan uit dat de fouten veroorzaakt zijn door de enorme tijdsdruk van de wedstrijd.

De tweede die een verhaal af had, was **Stephan van Hugten**. Ik heb geen idee wie dit is, ik ken zijn werk verder niet. Gezien de opbouw van de tekst denk ik dat het een beginnend schrijver is, en dan vooral het heen en weer springen in de grammaticale tijd lijkt een beginnersding te zijn. Zijn verhaal *Navid en de Woordenaars* begint als een soort sleutelroman en ik zou willen dat die stijl voortgezet zou zijn, want dat biedt mooie openingen tot reflectie op het genre van de verbeeldingsliteratuur. Anderzijds weet ik niet of de schrijver daar genoeg van weet om dat goed uit te werken met de nodige (vileine) glimlachjes en grimlachjes. Afijn, het verhaal gaat daar verder niet over. Ik heb sterk de indruk dat dit verhaal "ergens" moest beginnen, want tijdsdruk, en dan zoek je het natuurlijk het liefst dicht bij jezelf, in dit geval bij een fantasyschrijver. Goede zet om het verhaal aan het rollen te krijgen.

Dan komt het fantastische element als een aap uit de mouw: het gaat om boeken die herschreven kunnen worden waardoor de geschiedenis herschreven kan worden. Dat is helaas geen

superorigineel gegeven, en dan gaat het toch in de uitwerking van het verhaal zitten hoe het komt te vallen. En dáár mis ik een beetje dat sleutelromangebeuren waardoor het een extra dimensie zou kunnen krijgen. Verder gaat het over twee groepen die al eeuwenlang tegenover elkaar staan, maar die strijd maakt het verhaal niet spannend genoeg, want het fantastische (die rare boekjes die je kunt herschrijven) staan op de voorgrond.

Opvallend is dat Stephan er voor koos om het verhaal direct in zijn livejournal te zetten. Dat was mijn plan aanvankelijk ook, maar om redenen heb ik er bij mijn uiteindelijke verhaal vanaf gezien. Ik hoop dat Stephan op zijn blog reacties van volgers en vrienden heeft gehad om de uiteindelijke versie beter te maken dan wat er eerst stond, want dat is natuurlijk een kans die je met beide handen aan kunt grijpen bij zo'n wedstrijd die toch al veel van je vergt qua tijdsdruk en inspiratiedruk.

Er is ergens sprake van Thanatos, maar ik begrijp niet goed wat die verwijzingen in het verhaal doen.

Uiteindelijk denk ik dat er echt goede ideeën in het verhaal zitten, maar dat die door de tijdsdruk niet goed zijn uitgewerkt. Zo komt het verhaal ook veel te traag op gang en is in de opening ervan geen schaduw van wat zal komen te ontdekken (ik denk dat de schrijver toen ook nog geen idee had hoe het zou eindigen). Met een strakke redactie kan hier echt heel veel meer uitgehaald worden.

Vond ik dit verhaal beter dan dat van Jasper? Ja. Jasper schrijft technisch beter, maar Stephan heeft een verhaal met een kop en een staart geschreven waarvan ik de personages leer kennen en begrijpen en met hen ook hun wereld. Ook vond ik het idee om een fantasyschrijver te verleiden het verleden te herschrijven origineler dan de magere plot van Jasper. Ik ga er altijd vanuit dat een goed verhaal schrijftechnisch altijd verbeterd kan worden, maar een schrijftechnisch goede tekst zonder verhaal zal nooit een goed verhaal worden. Dus punten voor Stephen.

Zelf was ik de derde die klaar was met een verhaal, enkele uren voor de deadline.

De vierde schrijver was **Anna Mattaar** met het verhaal *Vreedzame bedoelingen*. Onderaan het verhaal schrijft ze hoe het verhaal tot stand is gekomen. Dat noem ik het afdwingen van inspiratie en dat is kennelijk gelukt. Laat ik het zo stellen: van de schrijvers die oorspronkelijk mee wilden doen aan ERIS is het een aantal niet gelukt om op tijd inspiratie te hebben voor een willekeurig verhaal van willekeurige lengte en dat maakt iedereen die het wel is gelukt in mijn ogen al een winnaar.

Taalkundig zit *Vreedzame bedoelingen* wel goed in elkaar. Ik krijg de indruk dat de tekst vaktechnisch goed onder handen is genomen en met strakke hand is geredigeerd. Misschien te strak, want ik krijg geen beeld van de schrijver, de tekst leest mechanisch met hier en daar een verkeerd woord voor het register, het heeft weinig eigens. Dat maakt dat de taal dood is en dat is jammer, want het verhaal is ook niet denderend. Hetzelfde geldt voor toon tempo en ritme: er zit weinig afwisseling in en dat maakt het erg saai om te lezen.

Het gaat over een haan die beschouwt hoe een vreemdeling wordt behandeld. Geen van de personages heeft een motivatie voor doen en laten, ook niet hineininterpreteert door de haan. Het zou een soort maatschappijkritiek kunnen zijn op de asielzoekersproblematiek, maar daarvoor zijn de verwijzingen veel te zwak. Het is me niet duidelijk wat er precies gebeurt in het verhaal, laat staan waarom.

Verder deed het verhaal me erg denken aan de film *Chicken Run*. Maar daar komt de kippigheid van de hoofdpersonen beter over door geluid en beweging. Ik snap eigenlijk niet goed wat dat perspectief van de haan aan het verhaal toevoegt of toe zou moeten voegen.

Taaltechnisch zit het beter in elkaar dan de verhalen van Jasper en Stephen, maar de vertelling zelf stelt te weinig voor, het lijkt inderdaad meer op een ongeïnspireerde schrijfoefening waarbij het verhaal geen ziel heeft. Blijft een punt voor Stephen.

Culturele hoofdstad 2018 van **Jan Johannes Scholte** is een heel ander verhaal. Het lijkt erop dat het heel snel is geschreven, maar die stijl past ook wel bij het verhaal. Ik weet niet of het einde (de eindeloze praatgroep) wel echt bij het verhaal hoort, het geeft het een raamvertelling mee maar het voegt weinig aan het verhaal toe, behalve dat de doden op deze manier een stem hebben. De opbouw is wat rommelig, ik zou omwille van de spanning wat gegevens, zoals het houden van

bloemen en het vrijwilligen als EHBO-er wat meer naar voren trekken. M in plaats van pas noemen als het belangrijk is. Misschien het spelen met de ring eruit halen, ik begrijp het nut van die passage niet. Zo zijn er wel meer dingen die strakgetrokken kunnen worden om dit gewoon een ontzettend goed verhaal te maken. Dat wil zeggen... voor de betrokkenen. Want het politieke gedoe rond de Culturele Hoofdstad 2018 (Ljouwert), de kosten, de ellende dat zal vooral de pijn van de bewoners zelf zijn en het is die frustratie die het verhaal zijn vorm geeft. Ondanks dat straalt het verhaal veel kracht en gedrevenheid uit, wat ik bij Jasper en Anna vond ontbreken. Stephen heeft er een concurrent bij...

Het meisje met de gesloten ogen van **Liselotte Schoevaart** viel me vooral op door die afgrijselijke grote inspring aan het begin van een regel. Dat leest bijzonder irritant. Dat valt nog extra op door de (te) korte alinea's. Doordat de alinea-indeling nogal willekeurig is, is het moeilijk de samenhang in het verhaal te doorgronden. Ik heb het twee keer moeten lezen. Het verhaal blijft niet hangen. De structuur lijkt ook nogal willekeurig te zijn. Er wordt gepoogd om een luchtige toonzetting in het verhaal te zetten, maar die is te krampachtig en lukt niet. Dat ligt misschien ook aan het ritme, het loopt nergens lekker. De schrijfstijl staat voor mij het verhaal in de weg, het komt niet aan. Ik heb al vanaf het begin geen enkele zin om verder te lezen en dat wordt er later niet beter op. Met hangen en wurgen doorgelezen, maar nee. Hoewel het idee aardig is, blijft het hangen in losse fragmenten, losse zinnen, chaos zonder samenhang. Ik begrijp niet wat de kern van het verhaal is, de plot, de ontknoping.

Het laatste verhaal is Het gat van **Jorrit de Klerk**. Het is goed geschreven en leest lekker. De moderne namen van de jeugd van vroeger slaat me even uit het lood, maar goed. Ik vind het heel jammer dat er voor een verhaal is gekozen ("vergeetgat") dat weinig origineel is en daar geen nieuwe draai aan geeft tot helemaal aan het einde (al dat geneuzel daartussen houdt op en doet de belangrijke dingen van daarvoor teveel vergeten, dat kan een stuk korter, of open ermee). Wel heeft het intrigerend einde, dat wat minder subtiel had mogen zijn, omdat ik het bij de eerste keer lezen niet zag (niet alle details had ik onthouden en juist die details blijken aan het einde heel belangrijk te zijn om de ontknoping te begrijpen, dan mogen ze meer aandacht hebben).

Uiteindelijk kom ik tot de conclusie dat het verhaal van Jorrit het beste is: technisch goed geschreven, goed einde. Het scheelt niet veel met het verhaal van Jan Johannes wat dat betreft en het verhaal van Stephen heeft wat mij betreft de meeste potentie.